

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΜΙΛΗ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΚΡΗ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

«Βάχχου μέτρον ἄριστον ὃ μὴ
πολύ μῆδ' ἐλάχιστον. Ἔστι
γάρ ἢ λύπης αἴτιος ἢ μανίης»:
το πιο καλό στο κρασί είναι
το μέτρο, ούτε πολύ ούτε
λιγοστό. Γιατί αιτία γίνεται ἡ
λύπης ἢ μανίας.

Εὐηνος Πάριος

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

• Το γερονδιακό (ρηματικό επίθετο παθητικής φωνής) μαζί με το βοηθητικό ρήμα (sum) σχηματίζουν την παθητική περιφραστική συζυγία που η συντακτική της ανάλυση αναλογεί με αυτή των ρηματικών επιθέτων στα νέα ελληνικά.

A) Προσωπική σύνταξη: i) το γερονδιακό ανήκει σε ρήμα ενεργητικής φωνής, μεταβατικό που συντάσσεται με αντικείμενο σε αιτιατική, ii) το γερονδιακό συμφωνεί με το υποκείμενο του sum στο γένος, αριθμό και πτώση.

π.χ. Nec magis vituperandus est proditor (nobis)...: και δεν (ούτε) **πρέπει να επικρίνεται** πιο πολύ ο προδότης **(από εμάς)**...

π.χ. ...ut laudandus is sit (nobis)...:...**να είναι αξιόπαινος** αυτός **(πρέπει να επαινείται)** **(από εμάς)**...

π.χ. ...quod imperandum militibus esset (Sertorio)...:...το οποίο **έπρεπε να διαταχθεί** στους στρατιώτες... **(από το Σεργώριο)**...

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΖΥΓΙΑΣ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕ ΤΟ DEBEO

Μεθοδολογία /debeo ως προσωπικό ρήμα

1. Απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής: παράγεται από το γερονδιακό.
2. Ο χρόνος και η έγκλιση του debeo: επιλέγονται ανάλογα με το χρόνο και την έγκλιση του sum.
3. Υποκείμενο του debeo: αντλείται από την δοτική προσωπική του ποιητικού αιτίου.
4. Αντικείμενο απαρεμφάτου: το υποκείμενο του γερονδιακού σε αιτιατική.

Παραδείγματα

π.χ. Nec magis vituperandus est proditor (nobis)...

1. vituperandus – vituperare
2. est – debemus (οριστική ενεστώτα)
3. nobis – nos
4. proditor – proditorem

> Nec magis (nos) debemus proditorem vituperare...

π.χ. ...ut laudandus is sit (nobis)...

1. laudandus – laudare
2. sit – debeamus (υποτακτική ενεστώτα)
3. nobis – nos
4. is – eum

> ...ut (nos) debeamus eum laudare...

π.χ. ...quod imperandum militibus esset (Sertorio)..

1. imperandum – imperare
2. esset – deberet (υποτακτική παρατατικού)
3. Sertorio – Sertorius
4. quod – quod

> ...quod (Sertorius) deberet imperare militibus...

B) Απρόσωπη σύνταξη: i) το γερονδιακό ανήκει σε αμετάβατο ρήμα ή ενεργητικό, μεταβατικό που συντάσσεται με αντικείμενο σε διαφορετική πτώση από αιτιατική, ii) το γερονδιακό βρίσκεται σε ονομαστική ενικού αριθμού σε ουδέτερο γένος.

π.χ. ...subveniendum reipublicae est (tibi)...: **πρέπει (εσύ) να βοηθήσεις** την πολιτεία...

www.poukamisas.gr

μαθήματα
επιτυχίας

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

(ΝΕΟ) ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ • ΑΙΓΑΛΕΟ
• ΑΜΦΙΑΛΗ • ΓΑΛΑΤΣΙ • ΓΛΥΦΑΔΑ
• ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ • ΚΑΛΛΙΘΕΑ
• ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ • ΛΑΡΙΣΑ (ΝΕΟ) ΜΕΓΑΡΑ
• ΜΟΣΧΑΤΟ • ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ • ΝΙΚΑΙΑ
• ΠΕΙΡΑΙΑΣ • ΠΕΡΑΜΑ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΟΡΑΤΙΟΣ (65 π.Χ-8 μ.Χ)

Ο κολοφώνας της ρωμαϊκής ποίησης. Ήταν ο πρώτος που εμπλούτισε τη ρωμαϊκή φιλολογία με τα μέτρα του αρχαιοελληνικού λυρισμού. Το πλήρες όνομά του ήταν Κόιντος Οράτιος Φλάκος, πατρίδα του η Βενουσία και τόπος

όπου μεγαλούργησε, η Ρώμη φυσικά, στην οποία και πέθανε τα πρώτα χρόνια της χριστιανικής επιρροής... Γιος δούλου καθώς ήταν εντάχθηκε στους δημοκρατικούς και πήρε μέρος στην αποτυχημένη για τους ομοϊδεάτες του μάχη των Φιλίππων (42 π.Χ), γι αυτό και γνώρισε διωγμούς μέχρι να αμνηστευτεί. Οι «Σάπρες» και οι «Επωδές» ήταν τα πρώτα του έργα που τον έκαναν γνωστό. Οι «Ωδές» τον εκτόξευσαν στην ωριμότητά του και οι «Επιστολές» τον πέρασαν στο πάνθεον των κορυφαίων λυρικών της ανθρωπότητας. Εκεί στις «Επιστολές» υπάρχει και το αριστούργημά του «Epistula ad Pisones», που έμεινε γνωστό ως «Ars Poetica» («Ποιητική Τέχνη») και χρησίμευσε ως θεμέλιο της κατοπινής διανοητικής ποίησης.

Μεθοδολογία / debeo ως προσωπικό ρήμα

1. Απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής: παράγεται από το γερουνδιακό.
2. Ο χρόνος και η έγκλιση του debeo: επιλέγονται ανάλογα με το χρόνο και την έγκλιση του sum.
3. Υποκείμενο του debeo: αντλείται από την δοτική προσωπική του ποιητικού αιτίου.
4. Το αντικείμενο του ρήματος παραμένει αμετάβλητο (αν υπάρχει).

Παραδείγματα

π.χ. ...subveniendum reipublicae est (tibi)...

1. subveniendum – subvenire
2. est – debes (οριστική ενεστώτα)
3. tibi – tu
4. reipublicae:παραμένει ως αντικείμενο

> ... (tu) debes subvenire reipublicae...

Μεθοδολογία / debeo ως απρόσωπο ρήμα

1. Απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής: παράγεται από το γερουνδιακό.
2. Ο χρόνος και η έγκλιση του debeo: επιλέγονται ανάλογα με το χρόνο και την έγκλιση του sum.
3. Υποκείμενο απαρεμφάτου (αιτιατική): αντλείται από την δοτική προσωπική του ποιητικού αιτίου.
4. Το αντικείμενο του ρήματος παραμένει αμετάβλητο (αν υπάρχει).

Παραδείγματα

π.χ. ...subveniendum reipublicae est (tibi)...

1. subveniendum – subvenire
2. est – debet (οριστική ενεστώτα)
3. tibi – te
4. reipublicae:παραμένει ως αντικείμενο

> ...debet (te) subvenire reipublicae...

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΜΕ DEBEO ΜΕ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

Μεθοδολογία

1. Υποκείμενο του ρήματος: είναι το αντικείμενο του απαρεμφάτου του ενεστώτα ενεργητικής φωνής.
2. Ο χρόνος και η έγκλιση του sum: επιλέγονται ανάλογα με το χρόνο και την έγκλιση του debeo.
3. Γερουνδιακό : αντλείται από απαρέμφατο του ενεστώτα ενεργητικής φωνής.
4. Ποιητικό αίτιο: αντλείται από το υποκείμενο του debeo.

Παραδείγματα

π.χ. (Nos) Murenam laudare debemus: (εμείς) οφείλουμε να επαινούμε τον Μουρήνα

1. Murenam – Murena
2. est (debemus:οριστική ενεστώτα)
3. laudare – laudandus
4. nos – nobis

> Murena laudandus est (nobis).

π.χ.Praedones arma abicere debebant:οι ληστές όφειλαν να καταθέσουν τα όπλα

1. Arma – arma
2. erant (debebant:οριστική παρατατικού)
3. abicere – abicienda
4. praedones – praedonibus

> Arma abicienda erant praedonibus.

www.poukamisas.gr

μαθήματα
επιτυχίας

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ FRANCHISE

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Σωτήρος & Αθήνιβάδου 132

Τηλ.: 210 4112507

e-mail: info@poukamisas.gr